

یک جنگی را بر کشور تحمیل کردند که هشت سال طول کشید. این جنگ هشت ساله در اول انقلاب با کمبودهای فراوان، با دست خالی، به پیروزی ایران منتهی شد؛ یعنی ایران توانست دشمن خودش را، صدآم را، که از همه طرف تأیید میشد، شکست بدهد؛ چه کسی کرد این کار را؟ جوانها. ابتکارها را جوانها کردند. ما از نزدیک مشاهده می‌کردیم. این جوانها توانستند آن روز ابتکارهای نظامی را آن چنان تنظیم کنند که بر توانایی‌های بی‌حد و حصر دشمن فائق بیاید. ۱۴۰۴/۰۷/۲۸

رفع تحریم یا خنثی‌سازی تحریم؟

گزارش روز

اخیراً اندیشکده «شورای اروپایی روابط خارجی» (European Council on Foreign Relations) تحلیلی به قلم «الی گرانامیه»، معاون بخش خاورمیانه و شمال آفریقای خود منتشر کرد که خلاصه آن بیان می‌کند: «اروپا باید پس از اسنپیک، به جای تشدید فشار، مسیر مذاکرات محدود و گام‌به‌گام با تهران را باز نگه دارد.» به نظر «الی گرانامیه»، آنچه می‌تواند جای امیدواری در رابطه با امتیازدهی ایران در مقابل غرب داشته باشد، حفظ مسیر دیپلماتیک و گام‌به‌گام است.

اکنون پرسش اساسی اینجاست که راهبرد ایران در مقابل روزه غرب و پیشروی گام‌به‌گام او چه باید باشد؟ آنچه مشخص است، این که غرب تحریم ایران و فشار دیپلماتیک را به عنوان یک اصل برای خود در نظر گرفته و مجموعه رفتارهای خود را در این چارچوب تعریف می‌کند. تا آنجا که اندیشکده آمریکایی شورای روابط خارجی آمریکا (CFR) یادداشتی به قلم «ری تکیه» (Ray Takeyh) منتشر کرد که چکیده آن بدین شرح است: «ایران سال‌هاست در میان تحریم‌های گسترده اقتصادی گرفتار است و تا حد زیادی از بازارهای جهانی جدا شده است. از این رو، اثرگذاری تحریم‌های جدید بیش از آنکه اقتصادی باشد، بُعد امنیتی دارد.»

پرواضح است که تحریم‌های غرب نقش یک دومینو برای ایجاد بحران‌های اجتماعی و امنیتی را ایفا می‌کند که هدف نهایی آن براندازی و تقابل با استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی است. پس عملاً تعامل و نرمش و امتیازدهی نمی‌تواند درمان این ارتباط شکننده باشد.

در زمان مذاکرات برجام، «الی گرانامیه» در گفت‌وگو با دویچه‌وله اظهار کرده بود: «در کابینه روحانی، بیش از نیمی از وزرا تحصیل کرده غرب هستند و می‌دانند چگونه با غرب سخن بگویند. این چیزی است که من آن را "فاکتور روحانی" می‌خوانم و این فاکتور تأثیر زیادی بر روند مذاکرات هسته‌ای داشته است.» اما نتیجه عملکرد «فاکتور روحانی» و امتیازات سخاوتمندانه‌ای که در آن برهه به غرب داده شد، به گفته رئیس بانک مرکزی وقت: «تقریباً هیچ» بود.

در واقع، به صورت کلی رویه دولت‌ها در جمهوری اسلامی یا بر مبنای رفع تحریم قرار گرفته و یا بر مبنای خنثی‌سازی تحریم. بررسی نتایج و دستاوردهای مذاکرات در ادوار مختلف به خوبی نشان می‌دهد که راهبرد رفع تحریم نمی‌تواند نتیجه‌بخش باشد و اساساً تجربه نشان داده است که نمی‌توان به آن امید داشت. اما آنجا که در جهت خنثی‌سازی تحریم پیش رفتیم، موفقیت‌های بیشتری را کسب کرده‌ایم.

با آنکه «ری تکیه» هدف تحریم‌ها را جداسازی ایران از بازار جهانی عنوان می‌کند، اما «الی گرانامیه» در گفت‌وگو با دویچه‌وله اقرار می‌کند: «هبری عالی جمهوری اسلامی شخصی بسیار عمل‌گرا هستند. ایران در دوران جمهوری اسلامی هیچ‌گاه تلاش نکرده که خود را از اقتصاد جهانی ایزوله کند.» او نقش ایران در عرصه بین‌الملل را وجه تمایز و برتری ایران بر برخی کشورها عنوان می‌کند که این عملکرد، حاصل تلاش‌ها بر مبنای خنثی‌سازی تحریم‌ها می‌باشد.

[محمد حکیمی]

جنگ علیه ایران... قماری که شکست خورد!

خبر ویژه

رسانه لبنانی المیادین در گزارشی به تحلیل جنگ ۱۲ روزه علیه ایران پرداخت و نوشت: «آمریکا و رژیم صهیونیستی در قماری پرهزینه علیه ایران شکست خوردند.» در این گزارش با استناد به کارشناسان بین‌المللی تأکید شد که حمله مشترک آمریکا و رژیم صهیونی به تأسیسات هسته‌ای کشورمان نه تنها برنامه هسته‌ای را نابود نکرد، بلکه نتوانست اراده جمهوری اسلامی را برای پاسخ‌گویی متقابل بشکند. «یسری ابوشادی»، بازرس سابق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در این رابطه گفت: «ادعاهای آمریکا و اسرائیل درباره نابودی برنامه هسته‌ای ایران سطحی است. ایران امروز به سانترفیوژهای پیشرفته‌تر دسترسی دارد و مغزهای دانشمندی دارد که قابل نابودی نیستند.» وی افزود: «حتی اگر فردو نابود شده باشد، ایران توانایی بازسازی کامل آن را دارد.» این گزارش در ادامه افزود: «موشک‌های ایران توانستند به خطوط دفاعی پیشرفته آمریکا نفوذ کنند و اهداف خود را با دقت مورد اصابت قرار دهند.» المیادین در پایان نوشت: «رویکرد «صلح از طریق زور» آمریکا در مقابل ایران با شکست مواجه شده و این کشور با نمایش توان دفاعی خود، پیام روشنی در برابر هرگونه تجاوز آینده ارسال کرده است.»

[علی قاسمی]

حرف روز طراحی و بازتعریف روابط تجاری با آفریقا

جمله معروف شهید رئیسی، رئیس‌جمهور فقید کشورمان، درباره رویکرد ایران در ارتباط با آفریقا شنیدنی است: «نگاه غرب به آفریقا برای تأمین منافع خود است؛ آنها آفریقا را برای خودشان می‌خواهند، ما آفریقا را برای آفریقا می‌خواهیم. این تفاوت دو رویکرد در جهان است.»

با همین رویکرد، سخنان مسعود برهن، رئیس اتاق مشترک ایران و آفریقا، درباره ظرفیت‌های بازار آفریقا هم قابل تأمل و هم قابل برنامه‌ریزی است. وی حجم بازار آفریقا را ۲۵۰۰ میلیارد دلار اعلام کرد و سهم ایران از این بازار بزرگ را فقط ۵/۱ میلیارد دلار دانست؛ در حالی که جمعیت یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون نفری این قاره، بازار مصرفی خوبی برای صدور کالاهای ایران است.

در ابتدا باید گفت قاره آفریقا باید به‌عنوان یکی از مناطق بالولیت برای فعالیت تجاری ایران طراحی شود، چرا که کشورهای این قاره به‌دلیل سال‌ها عقب‌ماندگی و تحت سیطره استعمار بودن، به رشد و بالندگی نرسیده‌اند و بسیاری از تولیدات ایرانی در این کشورها خواهان دارد. ایران با نگاه بردسپرد می‌تواند با ظرفیت‌هایی که دارد، بازار خوبی برای صنایع بالادستی، پایین‌دستی و صادرات کالاهای ایرانی، به‌ویژه در بخش کشاورزی، ایجاد کند.

ایران می‌تواند در بخش ماشین‌آلات کشاورزی از جمله تراکتور، خدمات فنی و مهندسی شامل سدسازی، راه‌سازی و انبوه‌سازی مسکن، صنایع غذایی و کودهای بیولوژیک که از نیازهای اصلی کشورهای آفریقایی است، مشارکت مؤثری داشته باشد.

علاوه بر روابط اقتصادی و ظرفیت‌های بالقوه با آفریقا، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، روابط ایران با این قاره در چندین مرحله تاریخی، ابعاد متفاوتی به خود گرفت. شاهدی بر این مسئله، اظهارات نلسون ماندلا، نخستین رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی، در دیدار با رهبر معظم انقلاب است که گفت: «ما مدیون انقلاب اسلامی هستیم و رهبر کنونی آن تأثیرات واضح خود را بر جهان گذاشته است.»

مضاف بر این، سفر رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۶۵ در راستای تلاش ایران برای ارتباط با «جبهه مقاومت در آفریقا»، فراز مهمی در تاریخ انقلاب به‌شمار می‌آید. معظم‌له در آن سال، سفر دوره‌ای به موزامبیک، آنگولا، زیمبابوه و تانزانیا داشتند و توافق‌هایی با این کشورها در زمینه‌های مختلف امضا کردند.

در پایان باید گفت یکی از چالش‌های دوجانبه میان ایران و کشورهای آفریقایی، ضعف آگاهی از ظرفیت‌ها است. فعالان اقتصادی ما از ظرفیت‌های کشورهای آفریقایی اطلاع کافی ندارند و آفریقایی‌ها نیز توانمندی‌های ایران را به‌خوبی نمی‌شناسند. بنابراین می‌توان با بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های امروزی، بازتعریف جدیدی از روابط طراحی و عملیاتی کرد.

امنیت سایبری با آگاهی عمومی تقویت می‌شود

رئیس مرکز ملی فضای مجازی با اشاره به سخنان اخیر نخست‌وزیر رژیم صهیونی مبنی بر اینکه «شبکه‌های اجتماعی سلاح ما هستند»، بر اهمیت مقابله با جنگ شناختی و عملیات روانی تأکید کرد. سید محمد امین آقامیری در همایش پدافند سایبری گفت: «ادبیات امنیت سایبری در کشور در حال فراگیری است و کاهش آسیب‌پذیری و تقویت امنیت مردم را هموار می‌کند.» وی با اشاره به چهار شیوه جنگ سایبری در جهان افزود: «حملات سایبری، بهره‌مندی اطلاعاتی، تسلیحات سایبری و جنگ شناختی از طریق شبکه‌های اجتماعی مهم‌ترین روش‌ها هستند.» آقامیری تأکید کرد: «یکپارچگی و همراهی مردم ایران سبب شده در برابر مهاجمان بایستیم و روحیه جمعی در جریان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه مثبت بود.» او افزود: «هیچ ایرانی طرفدار تزریق اخبار منفی نیست و آگاهی‌بخشی صحیح، استحکام داخلی را تقویت می‌کند.» رئیس مرکز ملی فضای مجازی در پایان گفت: «وظیفه مسئولان ایجاد سازوکار برای تقویت امنیت سایبری و حفظ اتحاد مردم است و دشمن به دنبال شکستن این اتحاد است.»

واگذاری امور به مردم باعث رشد اقتصادی می‌شود

عباس صوفی، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، با تأکید بر لزوم واگذاری امور به بخش خصوصی گفت: «قطعاً اگر مدیریت امور در دست مردم و بخش خصوصی قرار گیرد، شاهد تحولات مثبت و رشد قابل‌توجهی در اقتصاد کشور خواهیم بود.» صوفی افزود: «متأسفانه در این حوزه عملکرد مطلوبی نداشته‌ایم و این کوتاهی باعث شده نتوانیم از ظرفیت‌های قانونی استفاده کنیم.» وی با اشاره به مقاومت برخی دستگاه‌های اجرایی در برابر این سیاست اظهار داشت: «برخی نگران تضعیف اختیارات یا جایگاهشان هستند و مانع تحقق این سیاست می‌شوند.» صوفی خاطرنشان کرد: «بهترین مسیر این است که به قانون عمل کنیم و هم به فرمایشات رهبر معظم انقلاب که بارها تأکید کرده‌اند بنگاه‌های اقتصادی در اختیار مردم باشد و دولت تنها نقش سیاست‌گذار و ناظر را ایفا کند.» این نماینده مجلس در پایان گفت: «اجرای این رویکرد در حوزه‌های مختلف می‌تواند باعث پویایی و شکوفایی اقتصاد کشور شود و اقتصاد ایران را به سمت رشد واقعی سوق دهد.»

سه تا پنج سال تا اتصال کامل ایران به اینترنت جهانی

رئیس «پژوهشگاه فضایی ایران» از موفقیت آزمایش‌های ماهواره ناهید و آغاز گام‌های عملی برای دستیابی کشور به اینترنت ماهواره‌ای بومی خبر داد. وحید یزدانین اعلام کرد: «ما زیرساخت لازم برای دستیابی به اینترنت ماهواره‌ای بومی را در اختیار داریم. ماهواره ناهید امکان تبادل داده را فراهم کرده و تست‌های انجام‌شده با موفقیت همراه بوده است.» وی افزود: «با استفاده از این ماهواره، تبادل داده در باند Ku و برقراری رله تلفنی ممکن شده و اکنون عملاً قابلیت بهره‌برداری از این ظرفیت وجود دارد.» یزدانین تأکید کرد: «یک ماهواره به‌تنهایی پاسخگوی نیاز کشور نیست و برای ایجاد زیرساخت پایدار باید منظومه‌ای از ماهواره‌ها در مدار قرار گیرد.» او از پرتاب نمونه دوم ناهید ۲ تا پایان پاییز خبر داد و گفت: «هدف ما دستیابی به یک منظومه واقعی از ماهواره‌هاست و این مسیر متوقف نخواهد شد.» یزدانین در پایان پیش‌بینی کرد که «ظرف سه تا پنج سال آینده ایران به شبکه جهانی اینترنت ماهواره‌ای متصل خواهد شد.»

کره شمالی با آزمایش موشک جدید به استقبال ترامپ رفت!

کره شمالی، در اقدامی تازه همزمان با سفر دونالد ترامپ به منطقه، آزمایش موشک‌های کروز راهبردی را انجام داد. به گزارش خبرگزاری مرکزی کره (KCNA)، این آزمایش با شلیک موشک‌های سطح به دریا در دریای زرد صورت گرفت. «پاک جونگ چون»، از مقامات ارشد نظامی که بر این آزمایش نظارت داشت، گفت: «در حال عملیاتی کردن توان هسته‌ای و گسترش دامنه بازدارندگی جنگی هستیم.» وی افزود: «این موفقیت‌ها بر اساس برنامه راهبردی کمیته مرکزی حزب حاصل شده است.» بر اساس این گزارش، موشک‌های کروز بهبودیافته به صورت عمودی پرتاب شدند و در پروازی حدود دو ساعته، هدف خود را در دریای زرد با موفقیت منهدم کردند. این اقدام در حالی صورت می‌گیرد که ترامپ پیش از سفر خود به کره جنوبی برای شرکت در اجلاس اپک، ابراز تمایل کرده بود با کیم جونگ اون دیدار کند. تحلیلگران این آزمایش را واکنشی به حضور رئیس‌جمهور آمریکا در شبه‌جزیره کره می‌دانند.

علم صالح، استاد دانشگاه ملی استرالیا، در گفت‌وگویی از مواضع کشورمان دفاع کرد و گفت: «اسرائیل در جنگ علیه ایران شکست خورد و حتی پنتاگون مطمئن نیست توانسته باشد ذره‌ای به تأسیسات اتمی ایران آسیب بزند.» او افزود: «اینکه ایران نه انرژی هسته‌ای داشته باشد و نه موشک، عقلانی نیست. ایران به‌دلیل تجربه تاریخی، نمی‌تواند به غرب اعتماد کند.»

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی از «ایجاد بیش از ۲۰ میلیون پوشش فیبر نوری تا سال ۱۴۰۷» خبر داد و گفت: «ایران در آستانه تحولی تاریخی در صنعت ارتباطات قرار دارد.» حمید فتاحی افزود: پروژه مهاجرت از سیم‌های مسی به فیبر نوری و توسعه سیم‌کارت‌های مجازی از طرح‌های محوری دولت است. وی تأکید کرد: «فیبر نوری ستون فقرات اقتصاد دیجیتال است و توسعه آن زیرساخت همه فناوری‌های آینده محسوب می‌شود.»

ولی نصر، استاد برجسته روابط بین‌الملل، در گفت‌وگویی با اشاره به ماهیت انقلاب اسلامی گفت: «جمهوری اسلامی، نخستین استقلال واقعی ایران پس از قرن‌ها سلطه غرب است.» او تأکید کرد: «جوهره نظام، دفاع از استقلال ایران و ایستادگی در برابر امپریالیسم است.»

بانک مرکزی اعلام کرد از ابتدای سال جاری تا پنجم آبان، بیش از «۳۳۶ میلیارد دلار ارز برای واردات کالا و خدمات تأمین شده است.» بر اساس گزارش این نهاد، «۲۳۹ میلیارد دلار» از این مبلغ به بخش تجارت و بازرگانی، «۸۸ میلیارد دلار» به واردات کالاهای اساسی و دارو و «۹۲۰ میلیون دلار» به بخش خدمات اختصاص یافته است. همچنین بیشترین سهم ارز تأمین‌شده مربوط به صنایع حمل‌ونقل، خودرو و تجهیزات برق و الکترونیک بوده است.

فرانچسکا آلبانیز، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور فلسطین، اعلام کرد: «نسل‌کشی در غزه همچنان ادامه دارد و کشورهای حامی رژیم صهیونیستی در آن شریک هستند.» او در گفت‌وگو با الجزیره افزود: «مردم غزه هنوز کشته، گرسنه و آواره می‌شوند و ۱۰ هزار فلسطینی در زندان‌های اسرائیل هستند.» آلبانیز تحریم‌های آمریکا علیه خود را «توهین به جامعه بین‌المللی» دانست و از کشورهای غربی خواست پاسخگوی نقششان در تأمین تسلیحات رژیم صهیونی باشند.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اهمیت احیای رودخانه زاینده‌رود گفت: «دولت چهاردهم عزم جدی برای بازگرداندن حیات به این شریان حیاتی و رفع مشکلات کشاورزان اصفهان دارد.» غلامرضا نوری در نشست با نمایندگان استان تأکید کرد: «توسعه پایدار کشاورزی راهبرد اصلی وزارتخانه است.» وی افزود: «با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط و بهره‌گیری از دانش نوین، به دنبال رونق دوباره کشاورزی در اصفهان هستیم.»